

5

Ekonomisk uppföljning mars 2019 (TEF/2019:70)

Förslag till beslut

Tekniska nämnden godkänner den ekonomiska uppföljningen för perioden januari till och med mars 2019 och överlämnar rapporten till kommunstyrelsen för beslut.

Sammanfattning

Årets första uppföljning är en redovisning av nämndens ekonomiska utfall för tiden mellan januari och mars, samt en prognos för helår. Flera intäkt- och kostnadsfördelningar finns ännu inte med i det ackumulerade utfallet för perioden. Helårsprognosen 2019 visar ett underskott mot budget på 2,4 mnkr.

Lokalförsörjning och fastighet samt städ och kontorsservice prognosticerar ett litet överskott på intäktssidan som beror på tillkommande objekt. Avvikelserna på kostnadssidan ligger på lokalförsörjning och fastighet. Obesatta tjänster ger ett överskott. Underskottet på övriga verksamhetskostnader kan hänföras till felbudgeteringar.

Under 2018 tog kommunen fram en ny internhyresmodell där kommunens verksamhetslokaler ska hanteras av lokalförsörjning och fastighet inom tekniska nämnden. I stället för att respektive förvaltning själva ska hantera lokalkostnader kommer det interndeberas från lokalförsörjning och fastighet. Denna förändring har genomförts under vintern och beräknas vara klar till tertialrapport per sista april. Det innebär att utfallet för mars inte kommer att innehålla varken interna kostnader eller intäkter för verksamhetslokaler. Prognosen för året kommer utifrån det att balanseras till att stämma med fastställd budget. Under april månad kommer en djupare analys av årets kostnader för verksamhetslokaler att genomföras.

Ärendet

Tekniska förvaltningen redogör för ärendet i en tjänsteskrivelse daterad 2019-04-03.

2019-04-03

Dnr TEF/2019:70

Referens
Frank Renebo
Inger Larsson

Mottagare
Tekniska nämnden

Ekonomisk uppföljning januari – mars 2019

Förslag till beslut

Tekniska nämnden godkänner den ekonomiska uppföljningen för perioden januari till och med mars 2019 och överlämnar rapporten till kommunstyrelsen för beslut.

Sammanfattning

Arbetet med marsprognosen har påverkats av omfattande driftstörningar i kommunens nätverk. Vissa verksamhetssystem och funktioner har varit svåra att nå. Applikationer har inte fungerat i beslutsstödsystemet, BoP, vilket har medfört att ekonomer och verksamhetschefer har fått jobba excel för att kunna presentera en ekonomirapport till nämnden. En annan faktor som gör att förvaltningen jobbat under tidspress är att aprilsammanträdet ligger redan den 11:e april.

Under 2018 tog kommunen fram en ny internhyresmodell där kommunens verksamhetslokaler ska hanteras av lokalförsörjning och fastighetsavdelningen inom Tekniska nämnden. I stället för att respektive förvaltning själva ska hantera lokalkostnader kommer det interndeberas från lokalförsörjning och fastighetsavdelningen. Denna förändring har genomförts under vintern och beräknas vara klar till tertialrapport per sista april. Det innebär att utfallet för mars inte kommer att innehålla varken interna kostnader eller intäkter för verksamhetslokaler. Prognosen för året kommer utifrån det att balanseras till att stämma med fastställd budget. Under april månad kommer en djupare analys av årets kostnader för verksamhetslokaler att genomföras.

Ärendet

Årets första uppföljning är en redovisning av nämndens ekonomiska utfall för tiden mellan januari och mars, samt en prognos för helår. Flera intäkt- och kostnadsfördelningar finns ännu inte med i det ackumulerade utfallet för perioden. Helårsprognosen 2019 visar ett underskott mot budget på 2,4 mnkr.

Lokalförsörjning och fastighet samt städ och kontorsservice prognosticerar ett litet överskott på intäktssidan som beror på tillkommande objekt.

2019-04-03

Dnr TEF/2019:70

Avvikelserna på kostnadssidan ligger på lokalförsörjning och fastighet. Obesatta tjänster ger ett överskott. Underskottet på övriga verksamhetskostnader kan hänföras till felbudgeteringar.

Tekniska nämnden totalt(tkr)	Bokslut 2018	Ack utfall per mars	Årsbudget	Årsprognos	Avvikelse
Summa verksamhetens intäkter	807 099	94 761	1 070 555	1 071 064	509
Personal	-151 580	-40 272	-161 455	-161 144	311
Övriga verksamhetskostnader	-682 161	-218 669	-894 555	-897 834	-3 279
Preliminärbokade fakturor	0	-73 768	0	0	0
Interna kostnadsfördelningar	-12 520	-3 864	-15 145	-15 145	0
Summa verksamhetens kostnader	-846 261	-336 573	-1 071 155	-1 074 123	-2 968
Summa netto	-39 162	-241 812	-600	-3 059	-2 459

Frank Renebo
Tf teknisk direktör

Inger Larsson
tf chef ekonomienheten

11**Föreläggande om VA-utbyggnad, Sandviken i Grödinge (TEF/2019:42)****Förslag till beslut**

Tekniska nämnden lämnar bilaga 2 till tekniska förvaltningens tjänsteskrivelse 2019-04-05, Yttrande i mål M 1858-19, som stöd för sitt yrkande om att Länsstyrelsens beslut om att inrätta allmänt VA-verksamhetsområde i Sandviken ska upphävas.

Sammanfattning

I mars 2015 mottog Länsstyrelsen i Stockholm en begäran om tillsyn enligt vattentjänstlagens (2006:412) §6 från Skanssundets samfällighetsförening i Sandviken längst söder ut i Botkyrka. Paragraf 6 handlar om kommunens skyldighet att ordna vattentjänster.

Länsstyrelsen meddelade 2019-02-20 beslut om att förelägga Botkyrka kommun att senast 31 december 2020 bestämma verksamhetsområde för dricksvatten och spillvatten samt att senast 31 december 2026 tillgodose behovet genom en allmän anläggning.

Länsstyrelsen anger som skäl för sitt beslut att:

- Brist på grundvatten och påverkan av inträngande saltvatten kräver en samlad lösning genom gemensam anläggning
- Tät bebyggelse kan innebära svårigheter att hålla säkerhetsavstånd mellan avloppsanläggningar och närliggande dricksvattenbrunnar
- Det är svårt att ordna avloppshantering utan risk för människors hälsa och miljö
- Vattenförekomsterna Näslandsfjärden och Himmerfjärden uppnår inte god ekologisk eller god kemisk status

Tekniska förvaltningen har överklagat länsstyrelsens beslut och yrkat att mark- och miljödomstolen upphäver Länsstyrelsens beslut. Vidare har förvaltningen begärt och fått anstånd med att utveckla grunderna och omständigheterna i ärendet till den 15 april så att ärendet kan behandlas i tekniska nämnden den 11 april 2019.

2019-04-11

Dnr TEF/2019:42

Ärendet

Länsstyrelsen har beslutat att förelägga Botkyrka kommun att bygga ut allmänt vatten och avlopp till området Sandviken i Grödinge. Beslutet är överklagat och skälen till överklagan redovisas.

Tekniska förvaltningens tjänsteskrivelse 2019-04-05 utgör underlag för beslutet.

Referens
Linda EvjenMottagare
Tekniska nämnden

Föreläggande om VA-utbyggnad, Sandviken i Grödinge

Förslag till beslut

Tekniska förvaltningen föreslår tekniska nämnden att lämna in tjänsteskrivelsens bilaga 2, Yttrande i mål M 1858-19, som stöd för sitt yrkande om att upphäva Länsstyrelsens beslut om att inrätta allmänt VA-verksamhetsområde i Sandviken ska upphävas.

Sammanfattning

Länsstyrelsen har beslutat att förelägga Botkyrka kommun att bygga ut allmänt vatten och avlopp till området Sandviken i Grödinge. Beslutet är överklagat och skälen till överklagan redovisas.

Ärendet

Bakgrund

I mars 2015 mottog Länsstyrelsen i Stockholm en begäran om tillsyn enligt vattentjänstlagens (2006:412) §6 från Skanssundets samfällighetsförening i Sandviken längst söder ut i Botkyrka. Paragraf 6 handlar om kommunens skyldighet att ordna vattentjänster och lyder:

Om det med hänsyn till skyddet för människors hälsa eller miljön behöver ordnas vattenförsörjning eller avlopp i ett större sammanhang för en viss befintlig eller blivande bebyggelse, skall kommunen

- 1. bestämma det verksamhetsområde inom vilket vattentjänsten eller vattentjänsterna behöver ordnas, och*
- 2. se till att behovet snarast, och så länge behovet finns kvar, tillgodoses i verksamhetsområdet genom en allmän va-anläggning.*

Länsstyrelsens föreläggande

Länsstyrelsen meddelade 2019-02-20 beslut om att förelägga Botkyrka kommun att senast 31 december 2020 bestämma verksamhetsområde för dricksvat-

ten och spillvatten samt att senast 31 december 2026 tillgodose behovet genom en allmän anläggning, se bilaga 1.

Länsstyrelsen anger som skäl för sitt beslut att:

- Brist på grundvatten och påverkan av inträngande saltvatten kräver en samlad lösning genom gemensam anläggning
- Tät bebyggelse kan innebära svårigheter att hålla säkerhetsavstånd mellan avloppsanläggningar och närliggande dricksvattenbrunnar
- Det är svårt att ordna avloppshantering utan risk för människors hälsa och miljö
- Vattenförekomsterna Näslandsfjärden och Himmerfjärden uppnår inte god ekologisk eller god kemisk status

Överklagan av länsstyrelsens beslut

Tekniska förvaltningen har överklagat länsstyrelsens beslut och yrkat att mark- och miljödomstolen upphäver länsstyrelsens beslut. Vidare har vi begärt och fått anstånd med att utveckla grunderna och omständigheterna i ärendet till den 15 april så att ärendet kan behandlas i tekniska nämnden den 11 april 2019.

Kommunens ställningstaganden gällande Sandviken

Tekniska förvaltningen arbetar i nuläget med att bygga ut kommunalt vatten och avlopp till Kagghamra och Sibble i Grödinge. Frågan om VA-utbyggnad sedan ska ske till fler platser i kommunen är belyst i översiktsplanen där man pekar ut Byrsta och Tegelvreten som möjliga nästkommande områden.

Översiktsplanens inriktning är att Sandvikenområdet ska behålla sin karaktär som fritidshusområde med enkla byggnader.

Det finns en detaljplan för området från 1999 som anger att största byggnadsarea för huvudbyggnad är 40 kvadratmeter. Vidare är det skrivet i planbeskrivningen och genomförandebeskrivningen att området inte kommer anslutas till kommunalt vatten och avlopp, att det krävs bygglov för att borra ny brunn och att man inte får dra ledningar in i husen från de gemensamma dricksvattenbrunnarna.

Kommunens utredningar

Tekniska förvaltningen har med olika konsulter genomfört utredningar för att svara på om det är tekniskt möjligt och vad det kan kosta att bygga ut allmänt VA till de områden som är belägna mellan Eldtomta och Sandviken, det så

kallade västra Näslandet. Det har även kommunicerats med de boende i dessa områden via en enkät om anslutningsviljan. Denna enkät redovisades i tekniska nämnden 2016-04-18, § 26.

Vidare togs det under 2017/2018 fram en behovsutredning gällande allmänt VA till västra Näslandet. Utredningens slutsats var att de behov som upplevs av många fastighetsägare i området inte uppnår den nivå som avses i 6 § Lagen om allmänna vattentjänster. Bedömningen grundade sig i stor utsträckning på uppfattningen att behov av dricksvatten i fritidsbostäder måste ses som ett önskemål om standard snarare än ett behov ur hälsosynpunkt i vattentjänstlagens mening. Denna utredning informerades tekniska nämnden om 2018-05-21, §3.

I VA-behovsutredningen är förvaltningens bedömning att Sandviken, Gettryggen och Näs by med närliggande områden har lika stora behov av allmänt vatten och avlopp. Alla tre områden bedöms dock ha lägre behov än Kagghamra där kommunen beslutat att allmänt VA ska finnas. En utbyggnad av allmänt vatten och avlopp till Sandviken bedöms därmed också ur ett likabehandlingsperspektiv innebära att även Gettryggen och Näs by ska förses med allmänt VA.

En VA-utbyggnad innebär normalt att det sker en ökad permanentning av boende i aktuellt område. Ett sådant scenario är något som inte överensstämmer med kommunens översiktsplan.

I Botkyrkas blå värden är en övergripande åtgärd att ta fram en kommunövergripande VA-plan. Arbetet med denna VA-plan är påbörjat och beräknas pågå fram till första kvartalet år 2020. Ett av syftena med en sådan plan är att kommunen ska se förutsättningar och behov av VA-försörjning i kommunen, ska det ske via en allmän VA-anläggning eller ska det vara enskilda lösningar. I arbetet prioriterar man också i vilken ordning en utbyggnad av allmänt vatten och avlopp ska ske.

Förvaltningens slutsatser

I nuläget äger Botkyrka kommun inte beslutet om en utbyggnad av allmänt vatten och avlopp ska ske eller inte till Sandviken. Detta eftersom samfälligheten i Sandviken anmält till Länsstyrelsen om tillsyn enligt vattentjänstlagen. Länsstyrelsen har fattat sitt beslut och förelagt kommunen att bygga ut allmänt vatten och avlopp.

Tekniska förvaltningen och länsstyrelsen har dock bedömt behovet av allmänt VA i Sandviken på olika sätt. Vi vill därför få ärendet prövat av högre instans, i detta fall mark- och miljödomstolen.

Behovet av allmänt vatten och avlopp ska enligt vattentjänstlagen grunda sig i skyddet för människors hälsa eller miljö. Vi anser inte att det är tillräckligt visat att det föreligger beaktansvärda risker för människors hälsa eller miljö med avseende på dricksvattnets kvalitet eller kvantitet eller att riskerna gällande avlopp är baserade på tillräckligt underlag.

Bilaga 2 innehåller det dokument som förvaltningen föreslår att nämnden beslutar ska lämnas in till mark- och miljödomstolen. Dokumentet är framtaget av kommunens ramavtals-jurister, dNovo, och innehåller en utvecklad argumentation för vårt yrkande om att Länsstyrelsens beslut ska upphävas.

Frank Renebo
tf teknisk direktör

Linda Evjen
va-chef

Bilagor:

1. Länsstyrelsens beslut ”Tillsyn av allmänna vattentjänster i Sandvikenområdet, Botkyrka kommun”, daterad 2019-02-20.
2. Förslag till yttrande i mål M 1858-19.

Expedieras

Linda Evjen, va-chef

Enheten för miljöskydd
Louise Arbin

Botkyrka kommun
E-post: kontaktcenter@botkyrka.se

Delgivning via e-post

Tillsyn av allmänna vattentjänster i Sandvikenområdet, Botkyrka kommun

Beslut

Länsstyrelsen beslutar att förelägga Botkyrka kommun att:

- senast den 31 december 2020 bestämma verksamhetsområde för allmänna vattentjänster avseende dricksvatten och spillvatten för åtminstone de fastigheter som omfattas av Skanssundets samfällighetsförening i Sandviken, Botkyrka kommun, samt att
- senast den 31 december 2026 tillgodose behovet av allmänna dricksvatten- och spillvattentjänster enligt ovan bestämda verksamhetsområde genom en allmän anläggning.

Motivering

Av handlingarna i ärendet framgår att dricksvattenförsörjningen i Sandvikenområdet är påverkad både av bristande kvantitet och kvalitet, då sand- och gruslagren genom sin höga vatten-genomsläpplighet inte kan hålla kvar några större mängder grundvatten, och de strandnära sand- och grusavlagringarna i hög grad utsätts för inträngande havsvatten. Risken för salt grundvatten finns i hela Sandvikenområdet.

Länsstyrelsen bedömer att bristen på grundvatten och påverkan av inträngande saltvatten i brunnarna i området, kräver en samlad lösning för dricksvatten genom en gemensam anläggning.

Av handlingarna i ärendet framgår även att förhållandena för enskilda avloppsanläggningar och avloppslosningar i Sandvikenområdet är dåliga. På grund av den täta bebyggelsen och den begränsade vattentillgången i området, samt förhållandena på fastigheterna är det svårt att anlägga enskilda avlopp. Detta kan även innebära svårigheter att hålla angivna säkerhetsavstånd till närliggande brunnar. Miljö- och hälsoskyddsnämnden (nämnden) framför att flertalet fastigheter har svårt att ordna en enskild avloppsanläggning och att det inte finns möjlighet för alla fastigheter att anlägga ett eget enskilt avlopp.

Fastigheternas förutsättningar, det kustnära läget med sluttning mot Näslandsfjärden och Himmerfjärden, samt att det finns nedströms liggande bebyggelse innebär enligt Länsstyrelsens bedömning att det är svårt att ordna

Datum
2019-02-20

Beteckning
5673-10526-2015

lokal avloppshantering utan risk för människors hälsa och miljön. Näslandsfjärden har enligt VISS¹ otillfredsställande ekologisk status och Himmerfjärden måttlig², Näslandsfjärden har även höga halter klorofyll³ och Himmerfjärden har mycket höga halter klorofyll⁴ som sedan 2001 har ökat. Varken Näslandsfjärden eller Himmerfjärden uppnår heller god kemisk status enligt VISS. Länsstyrelsen bedömer därför sammantaget att även avloppsförsörjningen i området behöver lösas gemensamt.

Figur 1 Fastighetskarta Skanssundets Samfällighet

Mot bakgrund av områdets brist på tillgång till dricksvatten samt dåliga förutsättningar för enskilda avlopp gör Länsstyrelsen bedömningen att Sandvikenområdet, redan med befintlig bebyggelse utgör ett område som omfattas av 6 § vattentjänstlagen där det behöver ordnas allmänna dricks- och spillvattentjänster i ett större sammanhang genom en allmän anläggning. Med större sammanhang menas vanligtvis att vattentjänsterna behöver ordnas för fler än 20–30 fastigheter. Det finns 118 fastigheter i Sandvikenområdet som ligger relativt samlade. Därmed är kommunen skyldig att för åtminstone de fastigheter som omfattas av Skanssundets samfällighetsförening i Sandviken bestämma

¹ <https://viss.lansstyrelsen.se/Waters.aspx?waterMSCD=WA87665361>

² <https://viss.lansstyrelsen.se/Waters.aspx?waterMSCD=WA55952587>

³ <http://botkyrka.miljobarometern.se/vatten/kustvatten/klorofyllhalter-i-kustvatten/naslandsfjarnden/>

⁴ <http://botkyrka.miljobarometern.se/vatten/kustvatten/klorofyllhalter-i-kustvatten/naslandsfjarnden/>

Datum
2019-02-20

Beteckning
5673-10526-2015

verksamhetsområde och snarast se till att behovet av dricksvatten- och spillvattentjänsten tillgodoses.

Länsstyrelsen bedömer att det är rimligt att kommunen senast den 31 december 2020 bestämmer verksamhetsområde. Inrättandet av en allmän va-anläggning kräver dock planerings- och genomförandetid. Länsstyrelsen har beaktat kommunens yttranden och anpassat tidsplanen därefter. Länsstyrelsen fastställer därför tidpunkten för när kommunen ska svara för allmänna vattentjänster till senast den 31 december 2026.

Redogörelse för ärendet

Den 27 mars 2015 begärde Skanssundet samfällighetsförening (föreningen) Länsstyrelsens tillsyn över att kommunen ordnar allmänna vattentjänster till Sandvikenområdet på Näslandet i Botkyrka kommun.

Av begäran framgår sammanfattningsvis följande. På grund av omständigheterna i området önskar föreningen få kommunala vattentjänster. En mängd undersökningar och utredningar har gjorts för att hitta en långsiktig lösning för vatten och avlopp i området, allt från att använda befintligt vatten eller avsalta havsvatten och ansluta området till Himmersfjärdsverket (Syvab), till att uppföra olika typer av gemensamhetsanläggningar. Inget av dessa har dock blivit aktuella. Föreningen har under de senaste 25 åren kontaktat ansvariga inom olika avdelningar på Botkyrka kommun (kommunen) med avsikten att hitta en långsiktig lösning för vatten och avlopp för området, dock med bristande framgång. Trots medhåll från tjänstemannasidan om behovet, har ingen åtgärd vidtagits.

Länsstyrelsen har remitterat föreningens begäran till Botkyrka kommun samt miljö- och hälsoskyddsnämnden. Nämnden, i samarbete med va-avdelningen, yttrade sig över begäran den 14 oktober 2015. Därefter har tekniska förvaltningen yttrat sig för kommunens räkning den 16 februari 2017 och lämnat kompletterande information.

Länsstyrelsen kommunicerade Botkyrka kommuns yttrande samt nämndens yttrande till föreningen som yttrade sig den 1 september 2017.

Länsstyrelsen har i skrivelse daterad den 15 november 2018 berett föreningen möjlighet att inkomma med ytterligare synpunkter i ärendet, föreningen har dock inte avhört. Länsstyrelsen kontaktade den 18 januari 2019 Botkyrka kommun, för kompletterande synpunkter i ärendet. Tekniska förvaltningen, kompletterade den 23 januari 2019 ärendet med information om va-verksamhet i kommunen samt genomförda utredningar i området.

Områdets förutsättningar

Sandvikenområdet är ett fritidshusområde som ligger i södra delen av Botkyrka kommun på den södra spetsen av halvön Näslandet, med Skanssundet i söder, Näslandsfjärden i väster och Himmerfjärden i öst. Sandvikenområdet omfattar 118 fritidshus, med en byggrätt på max 40 kvadratmeter. Bebyggelsen i området

Datum
2019-02-20

Beteckning
5673-10526-2015

är varierad, men består till stor del av sommarstugor och mindre hus. Det finns även några fastigheter som utnyttjas för permanentboende. Tomtstorlekarna varierar, men är generellt små med relativt tät till tät bebyggelse som är präglad av stark landskapsanpassning. Området är mycket kuperat och sluttar ner mot vattnet.

Enligt en undersökning av SGU⁵ framgår att jordarterna i området utgörs i stor utsträckning av förhållandevis genomsläppliga sand och grusavlagringar. Dessa är dels primärt avlagrade isälvsbildningar, vilka kan bedömas vara relativt mäktiga. Bästa exemplet på detta är grusavlagringen på den sydligaste udden. En stor del av sand- och gruslagren är emellertid av havsvågor s.k. svallbildningar med relativt liten mäktighet, en eller ett par meter. De högre belägna sand- och gruslagren kan genom sin höga vatten-genomsläpplighet inte hålla kvar några större mängder grundvatten, och de lägre belägna, strandnära sand- och grusavlagringarna utsätts i hög grad för inträngande havsvatten.

Isälvsavlagringarna ligger i allmänhet direkt på den underliggande berggrunden, medan svallavlagringarna i stor utsträckning ligger på morän, och i mindre utsträckning på isälvsavlagringar. Berggrunden utgörs av stark omvandlade bergarter av sedimentärt ursprung, s.k. sedimentgnejser. Förskiffringen i berggrunden är orienterad i nord - sydlig riktning med mycket brant stupning. Denna typ av berggrund är förhållandevis dåligt vattenförande.

Dricksvatten och spillvatten

I Sandvikenområdet finns två gemensamma brunnar, inklusive handpumpar till dessa som ingår i Skanssundets gemensamhetsanläggning. Ett antal fastigheter har enskild brunn.

Av underlaget i ärendet framgår att Skanssundets samfällighetsförening 2003 gjorde en enkätundersökning där 128 av totalt 147 husägare svarade. I enkäten framgick att 35 husägare inte har tillgång till enskild brunn och att 91 husägare har tillgång till enskild brunn, men ibland använder de allmänna brunnarna. Av de två gemensamma brunnarna används den sydvästra av 36 fastigheter, den nordöstra av 24 fastigheter och sex fastigheter använder båda två.

Samfälligheten gör årsvis en mikrobiologisk kontroll med tre olika analyser på de två gemensamma brunnarna. Senaste provtagningen gjordes den 31 maj 2018, då gjordes bedömningen att vattnet i de båda brunnarna var tjänligt. Brunnproverna visar att vattnet är mer påverkat ur mikrobiologiskt hänseende under sommarmånaderna jämfört med de prover som tagits innan sommaren. Den norra brunnen visar även på större påverkan än den södra.⁶

Enligt en grundvattenundersökning av Samhällsbyggnadsförvaltningen, miljöenheten, i Botkyrka kommun, har analyser av vatten från enskilda brunnar gjorts mellan 1986–2006⁷. Proverna för Sandvikenområdet visar på att kloridhalteran i Sandviken, var relativt höga till höga. Detta visar att det finns risk

⁵ SGUs grundvattenundersökning Sandviken, från 1991

⁶ <http://skanssundet.se/fakta-om-foreningen/vattenprov.html>

⁷ Samhällsbyggnads-förvaltningen, Miljöenheten – Miljöövervakningen. Rapport 2008:3

https://www.botkyrka.se/download/18.4a23abd9158495687c9ea147/1486981392553/Rapport_grundvatten.pdf

Datum
2019-02-20

Beteckning
5673-10526-2015

för saltvatteninträngning i områdenas brunnar. De brunnarna med extremt höga salthalter är djupborrade (100 respektive 107 m) i strandnära lägen. Även alkalinitet (medelhalt 144 mg HCO₃/l) hade höga värden, samt fluorid (medelhalt 1,48 mg/l, samt med högsta halt 1,8 mg/l) med höga värden som överskrider Livsmedelsverkets gränsvärde för otjänligt (1,5 mg/l.)

Enligt SGUs grundvattenundersökning från 1991, är risken för salt grundvatten stor i hela Sandvikenområdet. Vissa brunnar kan redan ha kontakt med det underliggande salta grundvattnet. En djup brunn nära stranden drar, med så pass stora uttag som permanentboende kräver, mycket snart in salt grundvatten, vilket även kan skada närliggande brunnar. Risken är störst vid sydligaste udden.

Enligt uppgift från Skanssundets Samfällighet finns det i området totalt 65 avloppsanläggningar anmälda (dock beräknas 89 fastighetsägare ha indraget vatten) varav 42 stycken stenkistor, sju stycken infiltrationer, sex stycken markbäddar, fyra stycken 2/3 kammarbrunnar, två stycken septitankar, fyra andra lösningar, samt 44 stycken hushåll som saknar avlopp.

Enligt SGUs grundvattenundersökning råder inte ideala förhållanden för att var och en ska ordna sin egen avlopps-infiltration med små avloppsanläggningar i Sandvikenområdet. Av undersökningen framgår att det sannolikt blir mycket svårt att hålla angivna säkerhetsavstånd till brunnar med mera, om vattenförsörjnings- och avloppsfrågor skall lösas individuellt i området.

Möjligheterna att ansluta bebyggelse bland annat på Näslandet till den allmänna va-anläggningen utreddes år 2014, i Förstudie VA-utbyggnad Grödinge⁸. I utredningen föreslås vatten- och avloppsledningar längs med befintliga vägar i ett system där självfallsledningar, kommunala pumpstationer och LTA (pumpenhet på tomtmark) kombineras. För Getryggen och Sandviken föreslogs att verksamhetsområde inrättas, då bebyggelsen inom dessa områden är förhållandevis tät.

Näslandsfjärden och Himmerfjärden

Näslandsfjärden har enligt VISS⁹ otillfredsställande ekologisk status och Himmerfjärden måttlig¹⁰, Näslandsfjärden har även höga halter klorofyll¹¹ och Himmerfjärden har mycket höga halter klorofyll¹² som sedan 2001 har ökat. Varken Näslandsfjärden eller Himmerfjärden uppnår heller god kemisk status enligt VISS.

Yttranden

Miljö- och hälsoskydds nämnden i samarbete med va-avdelningen har i huvudsak framfört följande. Kommunens vill inte förändra karaktären av

---

⁸ Rapport: Näslandet, Södra Grödinge, Behov av va-utbyggnad, s. 7 (Norconsult 2014-02-28).

⁹ <https://viss.lansstyrelsen.se/Waters.aspx?waterMSCD=WA87665361>

¹⁰ <https://viss.lansstyrelsen.se/Waters.aspx?waterMSCD=WA55952587>

¹¹ <http://botkyrka.miljobarometern.se/vatten/kustvatten/klorofyllhalter-i-kustvatten/naslandsfjarden/>

¹² <http://botkyrka.miljobarometern.se/vatten/kustvatten/klorofyllhalter-i-kustvatten/naslandsfjarden/>

Datum
2019-02-20

Beteckning
5673-10526-2015

fritidshusbebyggelse som finns i Sandviken och vill därmed behålla den standard som är i området. Kommunens översiktsplan pekar ut vissa fritidshusområden där kommunen vill underlätta en omvandling till åretruntboende genom att bygga ut kommunalt vatten och avlopp och göra nya detaljplaner. Sandviken är inte ett sådant område.

Den lokala tillgången på grundvatten är begränsad i området och det är svårt att hantera avlopp inom de berörda fastigheterna. Det finns problem för flertalet fastigheter att ordna en enskild avloppsanläggning. Vissa fastigheter är små med ofördelaktiga markförhållanden. Enligt 3 kap. 1 § miljöbalken ska markanvändning och samhällsbyggande ske på ett sätt som sammantaget främjar en långsiktigt god hushållning. På grund av bristen på grundvatten är området inte lämpligt för en mer omfattande permanent bebyggelse.

1992 beslutade miljö- och hälsoskyddsnämnden att inte tillåta fler enskilda avloppsanläggningar i området. Grunden till beslutet var en grundvattenutredning som togs fram under 1991. Utredningen slår fast att grundvattenbildningen i området inte är så stor och att grundvattnet inom området inte räcker till om huvuddelen av fastigheterna bebos permanent. Grundvattenuttaget bör begränsas, annars kan det i förlängningen leda till saltvatteninträngning. År 2005 avslog miljöförvaltningen en ansökan om enskild avloppsanläggning på Hörningsholm 2:174 med motivet att det fanns risk för saltvatteninträngning i brunnen. Sökande överklagade beslutet till Länsstyrelsen som delade förvaltningens bedömning. Sökanden ansökte då om att göra ett avlopp och att använda sig av avsaltat havsvatten istället för grundvatten. Ansökan beviljades av miljö- och hälsoskyddsnämnden 2005 och gällde då för två fastigheter.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden upphävde nyligen beslutet från 1992 för att möjliggöra en individuell prövning av varje ansökan. Inga ansökningar har ännu beviljats i området. På grund av förhållandena på fastigheterna, den täta bebyggelsen och den begränsade vattentillgången i området finns det inte möjlighet för alla fastigheter att anlägga ett eget enskilt avlopp. Va-enheten i kommunen förbereder anslutning av Kagghamraområdet som är ett omvandlingsområde som ligger mellan Vårsta och Skanssundet. Kagghamra har under årens lopp övergått från att vara ett fritidshusområde till att vara ett område för åretruntboende. Kagghamra står först i tur att få kommunalt vatten och avlopp. Det finns idag inga politiska beslut på att kommunen ska fortsätta att ansluta fler bostadsområden, men kommunen känner till att ett flertal fastighetsägare i bland annat Sandviken är positiva till en kommunal utbyggnad av vatten och avlopp.

Kommunen genom tekniska förvaltningen har i huvudsak framfört följande. Utbyggnaden av vatten och avlopp i Kagghamra har startat vid årsskiftet 2016/2017. Tekniska nämnden redovisade den 18 april 2016 resultatet från en förstudie för va-utbyggnad i Grödinge landsbygd (där Sandvikenområdet ingår), etapp 2 och 3, om viljan att ansluta sig till kommunalt vatten och avlopp. Va-avdelningen avser att under 2017 initiera och tillsammans med berörda förvaltningar och avdelningar arbeta fram en va-plan för att kunna planera för vatten- och avloppsförsörjningen i Botkyrka kommun. Avsikten är att bygga på en framtagen behovsutredning som kommunen med Tyréns hjälp tagit fram för

Datum
2019-02-20

Beteckning
5673-10526-2015

halvön Näslandet, som sträcker sig från Eldtomta till Sandviken. Va-avdelningen och Miljöavdelningen har även ett möte med Skanssundets samfällighetsförening den 22 februari 2017 för att redovisa ovan nämnda förstudie och statusen gällande va-utbyggnaderna i Kagghamra och Sibble.

Kommunfullmäktige har under 2018 beslutat att aktualitetsförklara gällande översiktsplan. De ställningstaganden som är gjorda där gällande utbyggnad av vatten och avlopp kvarstår. ”Vi vill att byggandet på landsbygden framöver ska koncentreras i stråk där det är möjligt att bygga ut det kommunala vatten- och avloppsnätet. Avsikten är att detta ska ske till områdena Kagghamra, Sibble, Eldtomta, Byrsta och Tegelvreten som redan har stor andel permanentboende.” (s.121). Erfarenheten så här långt är att utbyggnad av va tar tid. I Kagghamraområdet har ”projekteringsfasen” tagit 3–4 år och anläggandet i området två år. Tillkommer gör även tid för de politiska besluten som krävs inför starten av ett projekt. Gällande dricksvattenförsörjningen i Sandviken har varken va-avdelningen eller kommunens miljöenhet tagit emot klagomål eller information om att vattentillgången i Sandvikenområdet varit dålig sommaren 2018.

I den behovsutredning tekniska nämnden bifogat sitt senaste yttrande framgår sammanfattningsvis följande. Efterfrågan av allmänna va-tjänster har ökat i Sandvikenområdet. Det behov som upplevs av många fastighetsägare i området uppnår dock inte den nivå som avses i 6§ vattentjänstlagen. Bedömningen grundar sig till stort på uppfattningen att behov av dricksvatten i fritidsbostäder måste ses som ett önskemål om standard snarare än ett behov ur hälsosynpunkt i vattentjänstlagens mening. Kriterier för hälsoskydd, miljöskydd samt antal fastigheter och permanentboende har använts för att bedöma behovet. Dessa har vägts samman i ett poängsystem som jämförs med Kagghamra fritidsområde, där kommunen bedömt att det finns behov enligt 6§ vattentjänstlagen. Andelen permanentbostäder har stor betydelse för resultatet. Om alla områden skulle antas ha samma andel permanentbostäder, skulle både Getryggen och Sandviken nå högre poäng än Kagghamra. Vid poängsättning för dricksvattenkvalitet, vattentillgång och recipientskydd är behovet i flera områden lika stort eller större jämfört med Kagghamra. Störst behovspoäng uppnås i Sandviken och Getryggen. Detta återspeglar också det behov som företrädare för fastighetsägarna ger uttryck för (behovsutredningen, s.16). Många berörda fastighetsägare har påpekat att gränsen mellan fritidshus och permanentbostad är flytande och att fritidshus kan utnyttjas en stor del av året. En ökning av andelen permanentbostäder skulle sannolikt leda till att behovet av allmän va-försörjning i Getryggen och Sandviken bedömdes som likvärdigt med behovet i Kagghamra. Samma bedömning skulle göras om fritidsbostäder värderades som likvärdiga med permanentbostäder med avseende på behov av dricksvatten utifrån hälsoskäl.

Skanssundets samfällighetsförening (föreningen) har yttrat sig och framför i huvudsak följande. De håller inte med kommunen i deras inställning till deras begäran. Det föreligger inte stora svårigheter att ordna avlopp för de boende i Sandviken. De problem som finns är inte större än i andra liknande områden med mindre fastigheter och varierande markförutsättningar runt om i Stockholmsområdet. De är dessutom den närmaste grannen, mindre än 1 km till

Datum
2019-02-20

Beteckning
5673-10526-2015

Himmerfjärdsverket (Syvab), där det sedan tidigare har utretts flera olika lösningar på att ordna både vatten- och avlopp för deras område. De delar inte heller åsikten att området är ett utpräglat fritidshusområde och skall så förbli, eftersom nuvarande detaljplan endast ger en bygg rätt på max 40 kvm. Området håller på att förändrats i snabb takt i och med att det för närvarande pågår många utbyggnader och nybyggnationer av Attefallshus i området.

Efter deras anmälan till Länsstyrelsen känns det som att viljan finns från Botkyrka Kommun att hitta en lösning på va-frågan, trots avsaknad i nuläget av en tidplan. Föreningen har haft två möten med Botkyrka kommun (VA Chef Linda Evjen, Miljöchef Ingrid Molander och Miljösamordnare Matilda Hermansson) 2017-02-17 och 2017-06-13.

Vid mötet den 2017-06-13 framförde kommunen att deras område troligen kommer att vara prioriterat med nuvarande kännedom. Kommunen skall dock först upphandla konsulter för att ta fram den övergripande va-planen med prioriteringar för en framtida utbyggnad.

Relaterade planer och styrdokument

Översiktsplan¹³

Översiktsplanen antogs av kommunfullmäktige den 22 maj 2014 och aktualiserades 2018 av kommunfullmäktige. I översiktsplanen ingår en markanvändningsstrategi som bland annat ger förutsättningar för hur va-försörjningen ska planeras i olika delar av kommunen.

Enligt översiktsplanen ska planeringen av boende anpassas till den naturliga vattentillgången. Kommunen eftersträvar därför restriktiv bygglovgivning i områden med vattenbrist. I markanvändningsstrategin för Grödinge, där Sandviken ingår, eftersträvas att ny bebyggelse utvecklas längs angivna stråk och att fortsatt spridd landsbygdsbebyggelse undviks. Va-utbyggnad i Sandviken ligger inte i linje med översiktsplanens strategi. (s.121).

Kommunens vattenprogram¹⁴

I Kommunens vattenprogram beskrivs konsekvenser förknippade med olika vattenanvändning, och för enskilda vatten- och avloppsanläggningar anges bland annat utsläpp av näringsämnen till recipienter. Lokalt åtgärdsprogram för Botkyrkas blå värden återfinns som bilaga till vattenprogrammet. Som generell åtgärd för perioden 2018–2020 anges att kommunen ska utveckla en va-plan för den allmänna och enskilda va-försörjningen i hela kommunen.

Det lokala åtgärdsprogrammet för Botkyrkas blå värden innehåller inte några åtgärder som berör va-försörjningen på Näslandet.

¹³<https://www.botkyrka.se/download/18.4a23abd9158495687c9ea283/1486981401772/Botkyrkas%20C3%96versiktsplan%202014.pdf>

¹⁴ Beslutades av kommunfullmäktige den 23 maj 2017, kommunens diarienummer KS/2016:829 <https://www.botkyrka.se/download/18.6beb6e9315ff76778bc4b82/1511785878471/Botkyrkas%20bl%20v%C3%A4rden%20-%20vattenprogram%20f%C3%B6r%20Botkyrka%20kommun.pdf>

Vattenförsörjningsplan för Botkyrka kommun (22 februari 2017)¹⁵

Denna rapport utgör en kommunal vattenförsörjningsplan för Botkyrka kommun och är framtagen av en arbetsgrupp inom kommunen med stöd av konsult under hösten 2016. Syftet har varit att prioritera vattenresurserna i kommunen och identifiera åtgärder för att säkerställa tillgången till ordinarie dricksvatten, reservvatten och nödvatten med tidshorisont 2040. Vattenresurserna på Näslandet bedöms i stort vara bra, undantaget för viss saltvatteninträngning (s.38).

Bestämmelser som beslutet grundas på

Kommunen ska enligt 6 § vattentjänstlagen, om det med hänsyn till skyddet av människors hälsa eller miljön behöver ordnas vattenförsörjning eller avlopp i ett större sammanhang för en viss befintlig eller blivande bebyggelse, bestämma det verksamhetsområde inom vilket vattentjänsten eller vattentjänsterna behöver ordnas, och se till att behovet snarast, och så länge behovet finns kvar, tillgodoses genom en allmän va-anläggning. Enligt 51 § samma lag ska länsstyrelsen se till att kommunen fullgör sina skyldigheter enligt 6 §.

Beslutande

Beslutet har fattats och godkänts digitalt av miljöskyddschef Lena Pettersson, med miljöhandläggare Louise Arbin som föredragande. I den slutliga beredningen har jurist Katarina Svedelius medverkat.

Hur man överklagar

Detta beslut kan endast överklagas av Botkyrka kommun. Överklagandet ska ha kommit in till Länsstyrelsen inom tre veckor från den dag beslutet meddelades, annars kan överklagandet inte prövas. Länsstyrelsen kommer att, efter rättidsprövning, sända skrivelsen med överklagandet vidare till mark- och miljödomstolen vid Nacka tingsrätt för prövning.

Övriga berörda i ärendet, t.ex. boende i området, kan inte överklaga Länsstyrelsens beslut. Däremot kan boende väcka egen talan genom stämning i mark- och miljödomstolen vid Nacka tingsrätt. Domstolen prövar bland annat tvister om rätt att bruka anläggningen eller villkoren för brukande, skyldighet att betala avgift eller avgiftens storlek, innebörden av avtal som parterna träffat, skadeståndsskyldighet m.m.

För mer information, se www.nackatingsratt.domstol.se/Om-tingsratten/Mark-och-miljodmstolen/VA-mal/.

Om ni vill ha ytterligare upplysningar kan ni vända er till Länsstyrelsen.

---

¹⁵<https://www.botkyrka.se/download/18.308c61331659f15fe21244ec/1536667122132/Vattenf%C3%B6rs%C3%B6rjningsplan%20f%C3%B6r%20Botkyrka%20kommun.pdf>

Datum
2019-02-20**Beteckning**
5673-10526-2015**Digital kopia**

Samhällsbyggnadsförvaltningen, e-post: sbf@botkyrka.se

Va-avdelningen, e-post: va@botkyrka.se

Miljö- och hälsoskyddsnämnden i Botkyrka kommun, e-post:
karina.wallenius@botkyrka.se

Linda Evjen, VA-chef Botkyrka, e-post: linda.evjen@botkyrka.se

Åke Halvdanson, e-post: ake.halvdanson@gmail.com

Micael Vallebo, e-post: kontoret@huddingetrafikskola.se

Kopia

Skanssundets Samfällighetsförening
Högbergsgatan 81 C
118 54 Stockholm

Till

Mark- och miljödomstolen vid Nacka tingsrätt

Enbart per e-post: [mmd.nacka.avdelning 4@dom.se](mailto:mmd.nacka.avdelning4@dom.se)

Helsingborg den 15 april 2019

Mål nr M 1858-19 Botkyrka kommun./. Länsstyrelsen i Stockholms län

Med stöd av bifogade fullmakt (bilaga 1) får jag anmäla mig som ombud för Botkyrka kommun i rubricerade ärende samt för Botkyrka kommuns räkning inge följande yttrande med utvecklande av grunderna för Botkyrka kommuns överklagande.

Till stöd för sitt yrkande om att Länsstyrelsens beslut med beteckning 5673-10526-2015 ska upphävas vill Botkyrka kommun ("**Kommunen**") anföra följande.

ADVOKATFIRMAN DNOVO

BOX 1108, 251 11 HELSINGBORG
BESÖKSADRESS

Drottninggatan 15, HELSINGBORG

TELEFON +46 10 788 18 60

MOBIL +46 704 58 65 44

E-POST natalie.svensson@dnvolaw.com

1. Grunder

1.1. Området Sandviken

Det aktuella området består av 118 fritidshus med en maximal byggyta om 40 kvm, på en yta om 39 ha. Området är beläget längst ut på en udde på fastigheten Hörningsholm 2:44. Några av husen bebos permanent men den övervägande delen bebos endast sporadiskt. De boende i området är organiserade i Skanssundets Samfällighetsförening ("Föreningen").

1.2. Behov av en gemensam anläggning för dricksvatten

1.3. Det är riktigt såsom framgår av Länsstyrelsens beslut att jordarterna i området i stor utsträckning utgörs av förhållandevis genomsläppliga sand- och grusavlagringar. Det är också riktigt att de högre belägna sand- och gruslagren genom sin höga vattengenomsläpplighet inte kan kvarhålla några större mängder grundvatten och att de lägre belägna, strandnära sand- och grusavlagringarna i hög grad utsätts för inträngande havsvatten. Det är avslutningsvis också riktigt att risken för saltvatteninträngning i brunnarna ökar vid överuttag av grundvatten.

1.4. Den grundvattenberäkning som gjorts av Sveriges geologiska undersökning, ("SGU"), 1991-11-05 visar att grundvattenbildningen i sig under torrår för Sandvikenområdet som helhet kan försörja 109 permanentboende hushåll. Beräkningen visar också att grundvattenmagasinen som helhet är tillräckligt stora för att klara 146 permanentboende hushåll under sommarmånaderna. Vid beräkningen har SGU utgått från att ett permanentboende hushåll med tre personer gör av med 730 liter vatten per dygn. Motsvarande siffra för icke permanentboende kan vara så låg som 100 liter per dygn och hushåll.

1.5. Mot bakgrund av områdets nuvarande karaktär av fritidshusområde samt Kommunens intentioner enligt gällande översiktsplan att bevara området som sådant visar SGU:s beräkningar att den förefintliga mängden grundvatten är tillräcklig för att sörja för de boendes behov av vatten med nuvarande system av två gemensamma tappkranar (den norra och den södra) inom området.

- 1.6. Den slutsats som kan dras av SGU:s beräkningar är att det med dagens vattenförbrukningsnivåer inte föreligger någon nämnvärd brist på grundvatten. Därmed finns inte heller någon påtaglig risk för saltvatteninträngningar i brunnarna.
- 1.7. Det finns således inte någon beaktansvärd risk för människors hälsa eller miljön med avseende på mängden dricksvatten. Det finns därför i nuläget heller inget behov av att i ett större sammanhang ordna en gemensam lösning för dricksvatten på kvantitativ grund.
- 1.8. Det framhålls även i Länsstyrelsens beslut att vattenkvaliteten skulle vara bristfällig. Av vattenprover som tagits under våren 2017 framgår emellertid att kloridhalten varierat i de olika brunnarna men varit i huvudsak mycket låg (mindre än 20 mg/liter) eller låg (20-50 mg/liter). I något enstaka fall har kloridhalten varit måttlig (50-100mg/liter) (Analys av kloridhalt i dricksvatten av Izabella Hilmevall). Enligt Livsmedelsverkets råd (2015) om enskild dricksvattenförsörjning är vatten med en kloridhalt om 100 mg/liter eller mer tjänligt med anmärkning. Grunden för anmärkningen är teknisk, inte hälsomässig. Halter över 300 mg/liter får anmärkning även på estetisk grund. Halter över 50 mg/liter kan enligt Livsmedelsverket indikera påverkan av salt grundvatten, avlopp, deponi, vägsalt eller vägdagvatten.
- 1.9. Under alla förhållanden kan sambandet mellan saltvatteninträngning i brunnarna och brunnarnas djup samt närhet till havet med fog ifrågasättas utifrån den analys av kloridhalten i dricksvattnet som Izabella Hilmevall gjort.
- 1.10. Den senaste kontrollen av dricksvattnet som Förening låtit göra i maj 2018 visade att vattnet var tjänligt såvitt avser Föreningens bägge brunnar. I augusti 2017 tog Föreningen också prover av dricksvattnet. Resultatet av analysen visade att vattnet var tjänligt med anmärkning såvitt avser den norra brunnen och tjänligt i den södra. Föreningen har därutöver också tagit vattenprover i juli 2016, i september 2015 och i juni 2014. Vattenproverna visade att vattnet var tjänligt med anmärkning i den norra brunnen år 2014, 2015 och 2016. I den södra brunnen var vattnet tjänligt med anmärkning 2014 och otjänligt 2015 till följd av höga halter bly (uppgift saknas för 2016). Såvitt avser kloridhalten uppmättes den i den norra brunnen för år 2015 till 6,2 mg/liter och i den södra brunnen till 10 mg/liter. För år 2014 var motsvarande värden 9,4 mg/liter i den norra brunnen och 7,1 mg/liter i den södra. För år 2016-2018 finns ingen uppgift såvitt Kommunen känner till.

- 1.11. I sammanhanget kan Statens Va-nämnds beslut 2015-07-30 i ärende BVa 77 tjäna till ledning. I målet hade Länsstyrelsen förelagt en kommun att bestämma verksamhetsområde för vatten och avlopp inom viss angiven tid samt att sörja för att en allmän va-anläggning kom till stånd inom viss angiven tid. Kommunen överklagade länsstyrelsens beslut och yrkande att det skulle upphävas. Länsstyrelsen uttalade att det tagits vattenprover under 2013 och 2014. I januari 2013 var vattnet tjänligt med anmärkning till följd av lågt ph, och något förhöjda värden av koppar och mangan. I juni 2013 visade vattenprov att vattnet var otjänligt på grund av för höga kopparhalter. I juli 2013 var vattnet tjänligt med anmärkning till följd av för höga manganhalter. I mars 2014 visade vattenprover att vattnet var tjänligt. Utredningen i målet kunde inte fastställa orsaken till de förhöjda halterna av koppar och mangan. Va-nämnden fann att utredningen inte gav tillräckligt stöd för att riskerna var sådana att de av hälsoskäl skulle motivera den av länsstyrelsen förelagda utbyggnaden. Inte heller gav utredningen, enligt Va-nämnden, tillräckligt stöd för att en allmän va-anläggning skulle förhindra eller väsentligt motverka påtagliga olägenheter för miljön. Länsstyrelsens beslut upphävdes därför.
- 1.12. Det finns mot bakgrund av det sagda ingen beaktansvärd risk för människors hälsa eller miljön med avseende på dricksvattnets kvalitet. Därmed finns inte heller på den grunden ett behov av att ordna vattenförsörjningen i ett större sammanhang.
- 1.13. Ovan nämnda slutsatser, att det inte finns behov av att ordna vattenförsörjningen i ett större sammanhang, varken av hänsyn till människors hälsa eller av hänsyn till miljön vinner dessutom starkt stöd i den rapport som Tyréns sammanställt 2018-04-10 där behovet av VA-utbyggnad i Näslandet, södra Grödinge genomlyses. Av rapporten framgår bland annat att det önskemål som finns bland de boende om ett kommunalt vattenförsörjningssystem sannolikt har sin grund i ett önskemål om bättre standard snarare än ett behov enligt 6 § lag (2006:412) om allmänna vattentjänster.
- 1.14. Det finns således, utifrån avsaknaden av behov utifrån ett hälso- eller miljöperspektiv, inte ett behov av någon annan lösning för vattenförsörjningen än den i dagsläget rådande. Detta gör att det inte heller finns något "större sammanhang" enligt 6 § lagen om allmänna vattentjänsters mening som skulle kunna bli aktuellt för utbyggnad av en kommunal anläggning. För att ett område ska vara aktuellt för utbyggnad av en allmän VA-anläggning krävs enligt förarbetena (prop. 2005/07:78 s. 42 jfr prop. 1955:121 s. 61) att det är fråga om ett område bestående av 20-30

fastigheter i en relativt samlad bebyggelse. Dessa fastigheter ska ett behov av utbyggnad. I förevarande fall saknas sådant behov.

2. Behov av en gemensam anläggning för avlopp

- 2.1. Länsstyrelsen motiverar sitt beslut att förelägga Kommunen att bestämma verksamhetsområde och ordna (vatten och) avlopp i ett större sammanhang med att förhållandena för enskilda avloppsanläggningar och avloppslösningar är dåliga inom Sandvikenområdet samt att det kan innebära svårigheter att hålla säkerhetsavstånd till närliggande brunnar. I VA-planen kommer ingå en plan för utbyggnaden av den allmänna VA-anläggningen.
- 2.2. Dock behövs ytterligare utredning gällande avloppsfrågan innan det finns tillräckligt underlag för att det ska vara möjligt att göra en bedömning av behovet av att, utifrån behovet av skydd för människors hälsa eller miljön, ordna avlopp i ett större sammanhang. Den utredning som finns tillgänglig i dagsläget är ofullständig och inte tillräckligt klargörande.
- 2.3. Som en konsekvens härav håller Kommunen för närvarande på att utreda behov och möjligheter kopplade till (vatten och) avlopp i Kommunen, däribland Sandvikenområdet. Detta utredningsarbete kommer att mynna ut i en VA-plan där det anges hur hela Kommunens behov av VA-försörjning ska ordnas.
- 2.4. Att det nu aktuella området är kuperat samt relativt tätbebyggt är i sig inte en tillräcklig förutsättning för att bygga ut ett allmänt system för avlopp under påstående att det är nödvändigt med hänsyn till skyddet för människors hälsa eller miljön.
- 2.5. Avslutningsvis, enligt 3 kap. 1 § miljöbalken ska markanvändning och samhällsbyggande ske på ett sätt som sammantaget främjar en långsiktigt god hushållning. Det är inte att främja en långsiktigt god hushållning att i ett område som det aktuellt bygga ut en kommunalt VA-anläggning när det varken behövs eller är önskvärt ur miljö- eller hälsosynpunkt. Tvärtom skulle en utbyggnad innebära påfrestningar på miljön genom den förmodat ökade konsumtionen av vatten utan att några fördelar vinnas ur hälsosynpunkt.

Advokatfirman dNovo

Natalie Svensson

ADVOKATFIRMAN DNOVO

BOX 1108, 251 11 HELSINGBORG
BESÖKSADRESS

Drottninggatan 15, HELSINGBORG

TELEFON +46 10 788 18 60

MOBIL +46 704 58 65 44

E-POST natalie.svensson@dnvolaw.com

FULLMAKT/POWER OF ATTORNEY

för/for advokaterna Natalie Svensson, Per Åberg och Anders Nilsson

eller den ombudet förordnar i sitt ställe
or anybody appointed by the attorney

att anhängiggöra och utföra talan inför domstolar, övriga myndigheter och inrättningar samt
skiljemän,
*to commence and conduct actions before courts, other authorities and institutions and before
arbitrators,*

samt att i alla övriga avseenden företräda undertecknads intressen mot
to represent the interests of the undersigned in all other respects against

Länsstyrelsen Stockholm, org. nr 202100-2247

eller den saken eljest kan anses röra angående
or anybody else concerned regarding

**överklagan av beslut om föreläggande enligt lag om allmänna vattentjänster,
målnummer M 1858-19 hos Mark- och miljödomstolen vid Nacka tingsrätt**

Botkyrka, den / - 2019

Botkyrka kommun, org. nr 212000-2882
